ב ס ״ ד

בהיכלו

מיסודו של
מרן מוהרא״ש זי״ע

בנשיאות מו״ר
הרה״צ ר׳
יצחק שמואל
אהרן לעזער
שליט״א

גליון מס׳
182

פרשת **כי תבא** תשפ״ה

נחלת

שְׁמוֹנִים שָׁנָה בִּשְׁבִיל פַּעַם אַחַת תְּפִלִּין!

יָשַׁב הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער זי״ע, (מִנּוּחָתוֹ כָּבוֹד בְּעִיר מְגוּרָיו בִּטְבֶּרְיָה ת״ו) מוּל הַיְהוּדִי הַזָּקֵן שֶׁבָּכָה אֶת מַר נַפְשׁוֹ, יְבִבוֹתָיו נִמְשְׁכוּ כְּבָר זְמַן רַב, מֵאֵן לְהִתְנַחֵם, הַיְהוּדִי כְּבָר בֶּן שְׁמוֹנִים, וְעַל פָּנָיו נִרְאֶה כִּי אִבֵּד טַעַם לְחַיָּיו...

"אֲנִי רוֹצֶה לָמוּת" לֹא הוֹתִיר הַזָּקֵן סָפֵק, וְהֵחֵל מוֹנֶה סִבּוֹת עַל גַּבֵּי סִבּוֹת, מְשַׁכְנְעוֹת לְמַדַּי, מַדּוּעַ אֵין לוֹ שׁוּם סִבָּה לְהַמְשִׁיךְ לִנְשֹׁם כָּאן בָּזֶה הָעוֹלָם.

"הַאִם הִנַּחְתָּ הַיּוֹם תְּפִלִּין?" פָּנָה אֵלָיו בְּמַפְתִּיעַ הַצַּדִּיק.

"כֵּן", עָנָה הַזָּקֵן, "הַאִם אַתָּה מוֹכֵן גַּם מָחָר לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין?" שָׁאַל רַבִּי אַבְרָהָם זי״ע, "אִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לִי אֶת הַמָּחָר", אָמַר הַזָּקֵן.

נַעֲנָה הַצַּדִּיק: "שׁוֹטֶה שֶׁכָּמוֹךָ, אַתָּה רוֹצֶה לָמוּת?! הֲלֹא כְּדַאי לִחְיוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה בִּשְׁבִיל פַּעַם אַחַת לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין! וַאֲפִלּוּ כְּמוֹ שֶׁאַתָּה מַנִּיחַ"...

כַּמָּה עָלֵינוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמֵנוּ עִם כָּל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה שֶׁאֲנַחְנוּ זוֹכִים לַחֲטֹף מִיַּהֲדוּתֵנוּ, בַּל נַנִּיחַ אֶת הַיֵּצֶר הָרַע לְהַשְׁכִּיחַ מֵאִתָּנוּ כַּמָּה זֶה חָשׁוּב כָּל כָּךְ וְאֵין לָנוּ שׁוּם הַשָּׂגָה בְּמַעֲלַת כָּל תְּנוּעָה וַעֲשִׂיָּה שֶׁל קְדֻשָּׁה, מַעֲלַת הַיְהוּדִי הוּא שֶׁיָּכוֹל לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמַּצָּבִים הַקָּשִׁים שֶׁלּוֹ, וּבָא וּבוֹרֵחַ לַהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּמְבַקֵּשׁ: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תּוֹצִיא אוֹתִי מֵהָעַצְבוּת וְהַמְּרִירוּת וְהַדְּכָאוֹן. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי לִהְיוֹת דָּבוּק בְּךָ". אִם נַרְגִּיל אֶת עַצְמֵנוּ בָּזֶה, נַרְגִּישׁ כָּל מִינֵי חַיִּים בָּעוֹלָם.

(עַל פִּי אֲשֶׁר בִּנְחַל מִכְתָּב י״במב)

הַב, הַב!

טָעוּת נְפוֹצָה יֵשׁ לְהַרְבֵּה אֲנָשִׁים כְּשֶׁמְּחַזְּקִים עַל לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זֶה מִצְטַיֵּר רַק כְּחִזּוּק לְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל מַשֶּׁהוּ שֶׁחָסֵר, אַךְ רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ לִמֵּד אוֹתָנוּ חֵלֶק עִקָּרִי **וְיסוֹדִי שֶׁל שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ - לְהוֹדוֹת!**.

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (תִּקּוּנֵי זֹהַר ו' דַּף כ"ב) מְתָאֵר אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁרַק מְבַקְּשִׁים תָּמִיד כְּכֻלָּם, שֶׁצּוֹעֲקִים תָּמִיד "הַב, הַב"... וְזֶה מוּבָא עַל אֲנָשִׁים שֶׁמְּבַקְּשִׁים סְלִיחָה וּכְתִיבָה בְּסֵפֶר הַחַיִּים בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים!

כִּי נָכוֹן, צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ, וְלָדַעַת שֶׁרַק הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הוּא הַכְּתֹבֶת הַיְחִידָה לְבַקֵּשׁ, אֲבָל הַבְּעָיָה הִיא **אִם חוֹשְׁבִים שֶׁמֵּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רַק מְבַקְּשִׁים...** הֵיכָן הַתּוֹדָה וְהוֹדָאָה? יֵשׁ גַּם הַכָּרַת הַטּוֹב?



ם תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עִם קְצַת יִשּׁוּב הַדַּעַת תּוּכַל לְהִזָּכֵר בְּהַרְבֵּה טוֹבוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ בִּזְמַן הָאַחֲרוֹן

לַעֲטֹף אֶת הַבַּקָּשָׁה

רַבֵּנוּ לִמֵּד אוֹתָנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן ב') שֶׁהַתְּפִלָּה צְרִיכָה לִהְיוֹת **"חֲרֵב פִּיפִיּוֹת"** חֲרֵב שֶׁמְּחֻדֶּדֶת מִשְּׁנֵי צִדֶּיהָ, **מִצַּד אֶחָד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּמִצַּד אַחֵר לְבַקֵּשׁ כָּל מַה שֶּׁצְּרִיכִים.** כְּשֶׁעוֹטְפִים אֶת הַתְּפִלָּה עִם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, כְּשֶׁבְּאֶמְצַע - בֵּין תּוֹדָה עַל דָּבָר זֶה, לְבֵין הוֹדָאָה עַל מַשֶּׁהוּ אַחֵר - אַתָּה מַכְנִיס **"אַבָּא צְרִיכִים יְשׁוּעוֹת!"** - זֶה כְּבָר עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי.

לָמָּה לֹא תָּמִיד קַל לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ? הַסָּמָ"ך מֵ"ם יוֹדֵעַ אֵיךְ לִשְׁבֹּר וּלְהַחֲלִישׁ אֶת הָאָדָם, מַשְׁכִּיחַ מִמֶּנּוּ אֶת הַכֹּחַ הָעָצוּם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ - לְדַבֵּר אֵלָיו וּלְבַקֵּשׁ הַכֹּל. **גַּם נֶגֶד זֶה יֵשׁ נֶשֶׁק יָעִיל - הַתּוֹדָה!**

רַבִּי נָתָן אוֹמֵר (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת נְחָלוֹת הֲלָכָה ד') שֶׁאֶחָד תְּלוּי בַּשֵּׁנִי - אִם תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עִם קְצַת יִשּׁוּב הַדַּעַת תּוּכַל לְהִזָּכֵר בְּהַרְבֵּה טוֹבוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ בִּזְמַן הָאַחֲרוֹן **עַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה לְךָ כֹּחַ לְבַקֵּשׁ לְהַבָּא, הַדִּבּוּרִים יִזָּרְמוּ מִמְּךָ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּקַלּוּת,** כִּי בָּרֵגַע שֶׁאַתָּה מוֹדֶה עַל הַחֲסָדִים, תִּרְאֶה שֶׁיֵּשׁ לְךָ כֹּחַ לִפְעֹל בַּתְּפִלָּה!

בְּכוּרִים שֶׁל הַיּוֹם

בְּפָרָשָׁתֵנוּ אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים אֶת הֶבְאַת הַבִּכּוּרִים, הַתּוֹרָה שַׂיֶּכֶת תָּמִיד, **אֶת הַמִּצְוָה הַזּוֹ אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְקַיֵּם כְּהַיּוֹם עַל יְדֵי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,** עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל עֵת, וְעַל כָּל הַפְּרוֹת הַנִּפְלָאוֹת שֶׁחוֹנֵן אוֹתָנוּ תָּמִיד, וְכָךְ נָאָה וְיָאֶה לָנוּ לְהִתְנַהֵג, לֹא לְקַמֵּץ דִּבּוּרֵי שֶׁבַח וְהוֹדָאָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל דָּבָר, קָטָן כְּגָדוֹל, וְזֶה יַחֲזֹר וְיַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ עוֹד שֶׁפַע וְיִתֵּן לָנוּ אֶת הַכֹּחַ לְדַבֵּר יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

(אִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל כִּי תָבֹא תשפ״ב)

דִּבּוּר אֶמֶת

בְּשָׁעַת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל רָאוּי לְאָדָם לְהִתְעוֹרֵר בְּשִׂמְחָה־רַבָּה, וּלְהוֹצִיא מִפִּיו כַּמָּה דִּבּוּרֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת בְּהִשְׁתּוֹקְקוּת נִמְרָצָה לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (קוֹנְטְרֵס חֹדֶשׁ אֱלוּל מֵאִיר וְשָׂמֵחַ)

מכתב לשבת

ממכתבי מו"ר הרה"צ שליט"א
מהשנים הקודמות

שֶׁנִּהְיֶה תָּמִיד מְלֵאִים הַכָּרַת הַטּוֹב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא [לְאוּמָן] ט"ז אֱלוּל הַתשפ"ג

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיָרְדְּפוּ אֶל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשָּׁבוּעַ קוֹרִין אֶת פָּרָשַׁת כִּי תָבוֹא, וְכַמּוּבָן הַשֵּׁם שֶׁל הַפָּרָשָׁה מְצַלְצֵל בְּאָזְנֵנוּ מֵסֶר מְעוֹרֵר "כִּי תָבוֹא לְאוּמָן", וּכְמוֹ שֶׁהָיָה רָגִיל מוֹהֲרַנַ"תְ ז"ל לִכְתֹּב בְּמִכְתָּבָיו, כִּי אֲנַחְנוּ מְכִינִים עַצְמֵנוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְשֶׁזּוֹכֶה לְקַבֵּל שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת בְּכָל הַכִּוּוּנִים, וְהָעִקָּר לְהַתְחִיל עִם מִדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁזֶּהוּ "וְהָיָה כִּי תָבוֹא", וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה מב ג): אֵין "וְהָיָה" אֶלָּא לְשׁוֹן שִׂמְחָה, כִּי עַל יְדֵי שִׂמְחָה נָבוֹא וְנַגִּיעַ לְכָל הַטּוֹבוֹת שֶׁבָּעוֹלָם.

אֲבָל יֵשׁ גַּם עוֹד קֶשֶׁר מְאֹד חָזָק שֶׁל "כִּי תָבוֹא לְאוּמָן" לְתִחְלַת הַפָּרָשָׁה, שֶׁמְּדַבֶּרֶת מִמְּצִוַת הַבָּאַת בִּכּוּרִים, שֶׁהוּא מִצְוָה שֶׁל הַכָּרַת הַטּוֹב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹב שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל עֵת, וְהוּא הַלִּמּוּד הַנִּפְלָא שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁנִּהְיֶה תָּמִיד מְלֵאִים הַכָּרַת הַטּוֹב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַה שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, וּלְהַשְׁמִיעַ אֶת זֶה בְּפֶה מָלֵא עִם שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת אֲלֵיהֶן יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁאָדָם מְרֻבֶּה עִם שִׂבְחוֹ שֶׁל מָקוֹם, וּמוֹדֶה לוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹב, כֵּן זוֹכֶה לְקַבֵּל עוֹד וְעוֹד כָּהֲנָה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַשִׁ"י ז"ל בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ עַל הַפָּסוּק (דְּבָרִים כו טו): "הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ", עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ, עֲשֵׂה אַתָּה מַה שֶּׁעָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת וְכוּ', וּלְבַסּוֹף בַּת קוֹל מְבַשֶּׂרֶת וְאוֹמֶרֶת, הֱבֵאתָ בִּכּוּרִים הַיּוֹם תִּשְׁנָה וְתִזְכֶּה לְשָׁנָה הַבָּאָה (עַיֵּן שָׁם בְּרַשִׁ"י פָּסוּק טז), כִּי הַתּוֹדָה וְהַהוֹדָאָה, וּמִדַּת הַכָּרַת הַטּוֹב, זֶה מַה שֶּׁמֵּבִיא שֶׁפַע אֵין סוֹפִי עַל הָאָדָם.

עַל כֵּן בּוֹאוּ נָא וְנִתְעוֹרֵר מְאֹד מִשַּׁבָּת קֹדֶשׁ זֹאת לָתֵת הֶמּוֹן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר גָּמָלָנוּ, וְכָךְ נִזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת הַשָּׁנָה בְּכִי טוֹב, וּלְהַתְחִיל הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה בְּכִי טוֹב, וְיִתְקַיֵּם תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ תָּחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ, וְנִזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

יִצְחָק מֵאִיר מוֹרְדְּכַי לִיזְנָא



שו"ת בְּרֶסְלֶב

מֵאֵת מוֹהֲרַא"שׁ זי"ע

אֲנִי מְקֻרָּב לְרַבֵּנוּ זַ"ל כְּבָר עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה, וְלָאַחֲרוֹנָה הִתְקָרַרְתִּי בַּעֲבוֹדַת ה'

שָׁלוֹם רַב. אֲנִי לוֹמֵד אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנִים. הַיּוֹם אֲנִי בְּגִיל חֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ. רָצִיתִי לָדַעַת אֵיךְ זֶה שֶׁלְּאַחַר יְגִיעוֹת וַעֲבוֹדוֹת שֶׁל חֲצִי יוֹבֵל שָׁנִים אֲבַד לִי כָּל הַחֵשֶׁק בַּעֲבוֹדַת ה' וְהִתְקָרַרְתִּי לְגַמְרֵי? אוּלַי הָרַב יָכוֹל לַעֲנוֹת לִי.

תשובה

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם אִ לְסֵדֶר קְרַח כ"ז סִיוָן הַתשע"ב

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נ"י

לָנְכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יְסוֹד הַיְסוֹדוֹת מַה שֶּׁאֲנִי רוֹצֶה לְהַחְדִּיר בְּךָ שֶׁתִּזְכֹּר מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (שִׂיחוֹת הָר"ן סִימָן נ"א) אֵין טוֹב לִהְיוֹת זָקֵן, הֵן חָסִיד זָקֵן וְהֵן צַדִּיק זָקֵן, זָקֵן אֵין טוֹב, כִּי צָרִיךְ רַק לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם לְהַתְחִיל בְּכָל עֵת מֵחָדָשׁ וְכוּ'.

וְהִנֵּה כָּל הַבְּעָיָה שֶׁלְּךָ כְּבָר הִקְדִּים מוֹהֲרַנַ"תְ ז"ל וְלִמֵּד אוֹתָנוּ לִמּוּד עָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ, וְהוּא נִמְצָא (לִקּוּטֵי הִלְכוֹת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה הֲלָכָה ה') שֶׁמְּפָרֵשׁ אֶת הַפָּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ב' י"ז) "עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים" וְכוּ', שֶׁפֵּרוּשׁוֹ עַל עִנְיַן הַפְּגָמִים וְהַחֲטָאִים שֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר אַחַר כָּל הַגְּדוֹלָה וְהַטּוֹבוֹת שֶׁזָּכוּ שָׁם וְכוּ', וְזֶה (שָׁם א' ז') "אֵיכָה תִּרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם", בַּצָּהֳרָיִם דַּיְקָא, כִּי עִקַּר אֲחִיזַת הַסִּטְרָא אַחְרָא הוּא מִבְּחִינַת צָהֳרַיִם שֶׁהוּא "עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם". שֶׁאָז תֵּכֶף בַּצָּהֳרַיִם בְּעֵת הִתְגַּבְּרוּת אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁהוּא בַּחֲצוֹת הַיּוֹם, אָז תֵּכֶף מַתְחִיל הַמְּעוּט, כִּי אָז תֵּכֶף מַתְחִיל הַחֲמָה לִהְיוֹת נוֹטָה לַמַּעֲרָב לִמְקוֹם שְׁקִיעָתָהּ. וְאָז דַּיְקָא עִקַּר אֲחִיזַת הַסִּטְרָא אַחְרָא תְּחִלַּת אֲחִיזַת מוֹחִין דְּקְטָנוּת שֶׁהוּא בְּהַתְחָלַת עֲרִיבַת הַיּוֹם, שֶׁמִּתְחִיל תֵּכֶף בַּחֲצוֹת הַיּוֹם. כִּי תֵּכֶף בְּאוֹתָהּ הָרֶגַע שֶׁל חֲצוֹת הַיּוֹם מַתְחִיל תֵּכֶף הַחֲמָה לִהְיוֹת נוֹטָה לְהַעֲרִיב וּלְהִחְשִׁיךְ. שֶׁאָז מַתְחֶלֶת מוֹחִין דְּקְטָנוּת שֶׁהִיא חֶשְׁכַת לַיְלָה, וְעִקַּר שֹׁרֶשׁ אֲחִיזַת חֶשְׁכַת לַיְלָה שֶׁהוּא שֹׁרֶשׁ מוֹחִין דְּקְטָנוּת, עִקַּר שָׁרְשׁוֹ מִתְּחִלַּת עֲרִיבַת הַיּוֹם, שֶׁהוּא בְּרֶגַע שֶׁל חֲצוֹת הַיּוֹם, וְשָׁם עִקַּר אֲחִיזַת הַסִּטְרָא אַחְרָא. וְעַל זֶה צוֹעֵק הַפָּסוּק "אֵיכָה תִּרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם" דַּיְקָא.

וְזֶה הָעִנְיָן הוּא בְּכָל אָדָם בְּעִנְיַן כְּלָלִיּוּת עֲבוֹדָתוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו. כִּי שַׁחֲרִית מְרַמֵּז עַל הַתְחָלַת עֲבוֹדַת הָאָדָם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל פִּי רֹב בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁמַּתְחִיל לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוֹלֵךְ לוֹ כַּסֵּדֶר, וּמִתְפַּלֵּל וְלוֹמֵד וְעוֹסֵק בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם כְּסֵדֶר שֶׁזֶּה שַׁחֲרִית שֶׁהוּא זְמַן שֶׁל חֶסֶד. וְאָז כָּל סֵדֶר הַתְּפִלָּה בַּאֲרִיכוּת, קְרֻבָּנוֹת וּפְסוּקֵי דְּזִמְרָה וּקְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה וְצִיצִית וּתְפִלִּין וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה רֶמֶז עַל הַתְחָלַת עֲבוֹדַת הָאָדָם, שֶׁאָז הוֹלֵךְ לוֹ הַכֹּל כְּסֵדֶר, וּמַרְבֶּה בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ.אֲבָל עַל פִּי רֹב אַחַר כָּךְ נוֹפֵל מֵעֲבוֹדָתוֹ, וּמַתְחִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְנַסּוֹת אוֹתוֹ, וּמִתְגָּרֶה בּוֹ הַס"מ כַּיָּדוּעַ לְכָל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִכָּנֵס בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַאֲזַי עִקַּר הַנְּפִיוֹן שֶׁל הָאָדָם. וְזֶה בְּחִינַת צָהֳרַיִם "עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם" שֶׁנֶּאֱמַר עַל כְּלַל יִשְׂרָאֵל שֶׁזָּכוּ לְכָל הַגְּאֻלּוֹת וְהַטּוֹבוֹת שֶׁזָּכוּ בְּמַעֲמַד הַר סִינַי וְכוּ' וְכוּ'. וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁהִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם הס"מ נִכְשְׁלוּ בְּמָה שֶׁנִּכְשְׁלוּ וְכוּ', וְכֵן הוּא בְּכָל אָדָם לְפִי בְּחִינָתוֹ וּלְפִי שׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ. בְּהַתְחָלַת הָעֲבוֹדָה הוֹלֵךְ לוֹ טוֹב וְיָפֶה וְיֵשׁ לוֹ תַּעֲרֹבֶת עֲצוּמָה אַחֲרֶיהָ יִתְבָּרַךְ וְכוּ', אֲבָל אַחַר כָּךְ בְּאֶמְצַע חַיָּיו וְכוּ', אָז צְרִיכִין הִתְחַזְּקוּת גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד בְּלִי שִׁעוּר וְעֵרֶךְ וּמִסְפָּר כְּלָל, אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל פַּעַם בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִבְלִי לִיפּוֹל מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם. וְהָעִקָּר שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד הַמּוֹחִין דְּקְטָנוּת שֶׁהֵם מִתְגַּבְּרִין עַל כָּל אָדָם.

כִּי מַה שֶּׁבָּא עַל הָאָדָם מֵהַחֲשָׁבוֹת שֶׁל פְּחִיתוּת וְקַטְנוּת עַל יְדֵי עַצְמוֹ פְּשָׁעָיו, אַף עַל פִּי שֶׁעָשָׂה בֶּאֱמֶת מַה שֶּׁעָשָׂה, אַף עַל פִּי כֵן עַל פִּי רֹב אֵלּוּ הַמַּחֲשָׁבוֹת הֵם תַּחְבּוּלוֹת הַיֵּצֶר הָרַע וְאֵין זֶה עִנְיָנוֹ כְּלָל וְכוּ', רַק זֶה בָּא לוֹ מִמּוֹחִין דְּקַטְנוּת שֶׁרוֹצִין לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו לְהַפִּילוֹ בְּדַעְתּוֹ חַס וְשָׁלוֹם, כְּאִלּוּ אֵין לוֹ תִּקְוָה חַס וְשָׁלוֹם. אוֹ לְמָנְעוֹ מֵאֵיזֶה תְּפִלָּה בְּכַוָּנָה וְשִׂמְחָה וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה. וְעַל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל מְאֹד לְבַל יַטְעֶה הָאָדָם עַצְמוֹ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גָּדוֹל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים כְּלָל גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ עַד אֵין סוֹף. וְעַל כֵּן כָּל אֶחָד אֲפִלּוּ אִם נָפַל לְמָקוֹם שֶׁנָּפַל וְכוּ' וְכוּ', אַף עַל פִּי כֵן לְעִנְיַן גְּדֻלָּתוֹ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ עִנְיָן שֶׁיָּכוֹל לְהִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְגַמְרֵי מֵרַע לְטוֹב, וַעֲוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לִזְכֻיּוֹת וְכוּ'. וְעַל כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בִּבְחִינַת עֵת הָצָהֳרַיִם, דְּהַיְנוּ בְּאֶמְצַע יָמָיו, בִּפְרָט אַחַר שֶׁעָבְרוּ רֹב שְׁנוֹתָיו, שֶׁאָז הוּא אַחַר חֲצוֹת הַיּוֹם בְּעֵרֶךְ יְמֵי חַיָּיו וְכוּ'. וְעַל פִּי רֹב אָז דַּיְקָא מִתְגַּבֵּר הס"מ בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי בְּוַדַּאי עִקַּר



אֲנִי חוֹטֵף עוֹד!

הָעֲבוֹדָה צְרִיכִין לְהִתְחִיל בִּימֵי הַנְּעוּרִים דַּיְקָא, כִּי (אֵיכָה ג' כ"ז) "טוֹב לַגֶּבֶר כִּי יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו" וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת קנב) יַנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוַרְדָּא עִקַּר יְפִי הַפֶּרַח כְּשֶׁצָּעִיר, וְכֵן מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (סִפֶּר הַמִּדּוֹת אוֹת תְּשׁוּבָה סִימָן ע"ג) יוֹם אֶחָד שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּימֵי נְעוּרָיו יָקָר יוֹתֵר מִכַּמָּה שָׁנִים בְּעֵת זִקְנָתוֹ.

אֲבָל אַחַר כָּךְ מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה לָאָדָם לְהַתְחִיל, כִּי כְּכָל שֶׁמִּתְבַּגֵּר יוֹתֵר, קָשֶׁה לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ר"ו) שֶׁזְּקֵנִים קָשֶׁה מְאֹד לְקָרֵב וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲפִלּוּ מִי שֶׁזָּכָה לְהַתְחִיל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּימֵי נְעוּרָיו, אַף עַל פִּי כֵן כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְאֶמְצַע יָמָיו וְרוֹצֶה לְהַגִּיעַ לְמַה שֶׁצָּרִיךְ לְהַגִּיעַ וְכוּ', עַל פִּי רֹב מִתְגַּבֵּר הַס"מ וּמִתְפַּשֵּׁט מְאֹד מְאֹד לְמָנְעוֹ מִזֶּה, הַחַיִּים חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ'. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁלֹּא הִתְחִיל כְּלָל בִּימֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁאָז בְּוַדַּאי כְּשֶׁבָּא עָלָיו אֵיזֶה הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁעָבְרוּ רֹב שְׁנוֹתָיו וּצְרִיכִין לַחֲשֹׁב עַל סוֹפוֹ וְתַכְלִיתוֹ וְכוּ'. שֶׁאֲזַי תֵּכֶף מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַס"מ מְאֹד מְאֹד וּמִתְפַּשֵּׁט כְּנֶגְדּוֹ מְאֹד, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהַנִּיחוֹ לָצֵאת מִתַּאֲוֹתָיו וּרְשָׁעָתָיו אֲשֶׁר נִלְכַּד בָּהֶם וְכוּ'. וְעַל זֶה צוֹעֵק הַפָּסוּק "הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִּרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם". בַּצָּהֳרַיִם דַּיְקָא, שֶׁהוּא בְּכְלָלִיּוּת יְמֵי הָאָדָם אַחַר שֶׁעָבְרוּ רֹב שְׁנוֹתָיו. וְעַל כֵּן צְרִיכִין יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים רַבִּים.

וְעַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חָסִיד בִּימֵי נְעוּרָיו שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעְזְרֵהוּ לְאַחֲרִית טוֹב, שֶׁלֹּא יִפֹּל מֵעֲבוֹדָתוֹ לְעוֹלָם, וְגַם עַד זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹקִים אַל יַעַזְבֵנוּ. וּכְמוֹ שֶׁבִּקֵּשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם עַל זֶה (תְּהִלִּים ע"א י"ח) "אַל תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל תַּעַזְבֵנִי", כִּי לִפְעָמִים הָאָדָם נוֹפֵל לְעֵת זִקְנוּתוֹ דַּיְקָא, אַחַר שֶׁעָבַר עָלָיו מַה שֶּׁעָבַר וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (סִפֶּר הַמִּדּוֹת אוֹת נְפִילָה סִימָן א') לִפְעָמִים אָדָם נוֹפֵל מִמַּדְרֵגָתוֹ לִפְנֵי זִקְנָתוֹ.

וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה בִּימֵי הַנְּעוּרִים שֶׁלֹּא יִפֹּל לְעוֹלָם מֵעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָט כְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים בָּאִים וְהִגִּיעַ לְאֶמְצַע יָמָיו וּמַתְחִיל הַיּוֹם לָעֶרֶב שֶׁמַּתְחִילִין לְהִתְקָרֵב יְמֵי קִצּוֹ וְסוֹפוֹ, שֶׁאָז צָרִיךְ לְהִסְתַּפֵּל מְאֹד מְאֹד עַל אַחֲרִיתוֹ וְסוֹפוֹ בְּהַאֲיךְ אַנְפִּין יֵעוּל קָדָם מַלְכָּא. כִּי אָז צָרִיךְ הִתְגַּבְּרוּת בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אָז הוּא אֲצִלּוֹ צָהֳרַיִם זְמַן הַמְּנָחָה. כִּי יְמֵי חַיֵּי הָאָדָם הֵם יוֹם, וּמִיתָתוֹ וְהִסְתַּלְּקוּתוֹ הוּא לֵילָה וְחֹשֶׁךְ. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת י"ב ב') "עַד אֲשֶׁר לֹא תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ". וְעַל כֵּן אַחַר חֲצִי יָמָיו הוּא זְמַן הַמְּנָחָה, שֶׁאָז צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהַמְתִּיק הַדִּינִים שֶׁהוּא הַיֵּצֶר הָרַע, וּלְקַשֵּׁר עַצְמוֹ הֵיטֵב לְצַדִּיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהֵם בְּסוֹד מֹשֶׁה. שֶׁהֵם דַּיְקָא יְכוֹלִין לְהַמְתִּיק הַדִּין שֶׁל זְמַן הַמְּנָחָה בְּשָׁרְשׁוֹ הָעֶלְיוֹן, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְבַּטְּלִין כָּל הַדִּינִים וְכָל כֹּחַ הַיֵּצֶר הָרַע וְזוֹכִין לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ שֶׁכָּל הַבְּעָיָה שֶׁלְּךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת כְּבָר הִקְדִּים מוֹהֲרַנ"תְּ זַ"ל שִׂיחָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה עֲבוּרְךָ, וַעֲבוּר כָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל בֶּאֱמֶת עָלֶיךָ לִזְכֹּר שֶׁכָּל הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל זֶה הִתְחַדְּשׁוּת, לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע מַמָּשׁ, אֵין דָּבָר כָּזֶה הִתְקָרְבוּתִי בְּבָר לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנִים וְכוּ', אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁהַיּוֹם הִתְקָרֵב, וּכְמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן ס"ב) שֶׁהַהִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ, כְּאִלּוּ עַדַיִן לֹא הִתְקָרֵב כְּלָל, אֶלָּא עַכְשָׁיו אֶצְלוֹ זֶה דָּבָר חָדָשׁ, וְעַכְשָׁיו הוּא הִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ"ל בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אִם תֵּלֵךְ בְּצוּרָה כָּזוֹ, אָז יָקִיצוּ אֶצְלְךָ (תְּהִלִּים ע"א י"ח) "וְגַם עַד זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹקִים אַל תַּעַזְבֵנִי עַד אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ", אֲקַוֶּה שֶׁתַּכְנִיס אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ בְּתוֹךְ לִבְּךָ, וְתַעֲשֶׂה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתִפְלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ תָּמִיד שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצָּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַלִּמּוּדִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל רַבֵּנוּ, הָעֲבוֹדָה שֶׁלּוֹ וְכָל הָעִנְיָנִים הַגַּשְׁמִיִּים שֶׁמְּטָלִים עָלָיו - הֵם לֹא סְתִירָה לַעֲבוֹדַת ה', **זֶה לֹא סוֹתֵר!** יֵשׁ אֶת הַדֶּרֶךְ לָעֲבוֹדָה, יֵשׁ אֶת הַדֶּרֶךְ חֲזֹר, יֵשׁ הַפָּסָקָה בְּאֶמְצַע הָעֲבוֹדָה שֶׁיֵּשׁ עַל פִּי רֹב בְּכָל עֲבוֹדָה, יֵשׁ הֶמּוֹן זְמַן... אִם יֵשׁ לָאָדָם 'עֹל תּוֹרָה' - **הוּא תָּמִיד מוֹצֵא זְמַן אֵיךְ לַחֲטֹף שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן.**

מְסַפְּרִים עַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהָיוּ בַּעֲלֵי חֲנוּיוֹת, שֶׁהָיְתָה לָהֶם עֲרֵמָה שֶׁל סְפָרִים בַּעֲבוֹדָתָם, וְזֹאת רָאִיתִי בְּעֵינַי אֵצֶל נָהָג אוֹטוֹבּוּס מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית [פֹּה לֹא רָאִיתִי שֶׁזֶּה כָּל כָּךְ מָצוּי, אֲבָל שָׁם זֶה מָצוּי, שְׁלוֹקְחִים אַבְרֵכִים יִרְאֵי ה' כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ נָהָגֵי אוֹטוֹבּוּס שֶׁל תַּלְמוּדֵי תוֹרָה וּבָתֵּי סֵפֶר, וְכָךְ זוֹכִים שֶׁיֵּשׁ נָהָג יָרֵא שָׁמַיִם, וְגַם נוֹתְנִים לָהֶם פַּרְנָסָה], שֶׁבְּתוֹר אֶחָד שֶׁמִּקְרָב לְרַבֵּנוּ, הָיְתָה לוֹ בְּקִדְמַת הָאוֹטוֹבּוּס עֲרֵמָה מְלֵאָה שֶׁל סְפָרִים! עַד שֶׁהַיְלָדִים עוֹלִים עַל הָאוֹטוֹבּוּס, וְעַד שֶׁהֵם יוֹרְדִים, וְעַד שֶׁהֵם מִתְיַשְּׁבִים, זֶה לוֹקֵחַ הַרְבֵּה זְמַן... אָז סְתָם נָהָג מְבַטֵּל זְמַנּוֹ לָרִיק, אֲבָל **מִי שֶׁמִּקְרָב לְרַבֵּנוּ יֵשׁ לוֹ שִׁעוּרִים שְׁלֵמִים בַּזְּמַן הַזֶּה:** תַּנַ"ךְ, מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא, הַכֹּל!

וְהִפְלָא הָעִנְיָן עַד מְאֹד, כְּשֶׁשָּׁמְעוּ אֶת הַיְלָדִים אוֹמְרִים לְחַבְרֵיהֶם: **'הַנַּהֲג שֶׁלָּנוּ הוּא אֶחָד מִל"ו צַדִּיקִים...** אֵיפֹה הֵם רָאוּ דָּבָר כָּזֶה - שֶׁנָּהָג אוֹטוֹבּוּס יִלְמַד שִׁעוּרֵי תוֹרָה?... בְּבֵית מִדְרָשׁ רוֹאִים אֲנָשִׁים יוֹשְׁבִים אֵצֶל הַשֻּׁלְחָן עִם עֲרֵמַת סְפָרִים, אֲבָל נָהָג אוֹטוֹבּוּס שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עֲרֵמַת סְפָרִים אֵצֶל מְקוֹמוֹ? וְהִנֵּה הַיְלָדִים רוֹאִים שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁעוֹלִים לָאוֹטוֹבּוּס הוּא לוֹמֵד סֵפֶר אַחֵר, אַז הֵם כְּבָר מְדַבְּרִים בֵּינֵיהֶם שֶׁהוּא מִל"ו צַדִּיקִים...

אֵלּוּ הֵם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים! וְכֵן הָיָה אֵצֶל שְׁאָר בַּעֲלֵי פַּרְנָסָה מִכָּל הַסּוּגִים, וְכִי יֵשׁ לָאָדָם לָקוֹחוֹת בְּכָל רֶגַע?... יֵשׁ הַרְבֵּה הֶפְסֵק שֶׁל זְמַן בֵּין לָקוֹחַ לְלָקוֹחַ, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא מְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן - יֵשׁ לוֹ רַדְיוֹ, אוֹ יֵשׁ לוֹ רַחֲמָנָא לִצְלָן אֵיזֶה מַכְשִׁיר טָמֵא, וְהוּא כְּבָר מְבַלֶּה אֶת הַזְּמַן; אֲבָל אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ - הוּא מְחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ: **'אֲהָ! בָּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לִי עַכְשָׁו אֵיזוֹ נִיחָא? אֲנִי חוֹטֵף עוֹד לְמוּד!...**

וְהָיְתָה שִׂיחָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַסְּגֻלָּה הֲכִי גְּדוֹלָה לְפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע - שֶׁיִּהְיוּ הַרְבֵּה לָקוֹחוֹת בַּחֲנוּת - שֶׁיִּהְיוּ מוּכָנִים הַסְּפָרִים עַל הַדֶּלְפֵּק, וְהוּא לוֹמֵר שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בֵּין לָקוֹחַ לְלָקוֹחַ, וַהֲרֵי הַס"מ לֹא רוֹצֶה שֶׁתִּלְמַד... הוּא לֹא אוֹהֵב אֶת זֶה... **אָז הוּא יָבִיא לְךָ הַרְבֵּה קוֹנִים - הַרְבֵּה לָקוֹחוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא תוּכַל לִלְמֹד הַרְבֵּה...**

הַכְּלָל, מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֶׂכֶל - הוּא זוֹכֶה לְקַיֵּם 'יֵרָא שָׁמַיִם יוֹצֵא יְדֵי שְׁנֵיהֶם', וְהִנֵּה הוּא עוֹסֵק בְּפַרְנָסָה - וְהִנֵּה חוֹטֵף טוֹב אֱמִתִּי וְנִצְחִי!

(מתוך השיעור השבועי פרשת ראה תשפ"ד)

חֹם שֶׁל אַהֲבַת תּוֹרָה

עַל פְּסִגּוֹת הֶהָרִים הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל צְפַת הָעַתִּיקָה, חַי צַדִּיק גָּדוֹל - רַבִּי יַעֲקֹב דָּוִד וִיסְלוֹבְּסְקִי זַצַ"ל, הַמְּכָר כְּרִידְבָ"ז. צַדִּיק שֶׁכָּלוֹ מְסִירוּת לְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, רַבִּים מַכִּירִים אֶת פְּרוּשׁוֹ הַנִּפְלָא עַל תַּלְמוּד יְרוּשַׁלְמִי, אֲבָל יְקָרָה בְּכָתֶר יְצִירוֹתָיו הַתּוֹרָנִיּוֹת.

בְּאַחֲרִית יָמָיו, בָּחַר הָרִידְבָ"ז לְהִשְׁתַּקֵּעַ בִּצְפַת, אוֹתָהּ עִיר רְווּיָה בְּקְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה שֶׁנָּפְחוּ בָּהּ הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁגָּרוּ בֵּין סְמְטָאוֹתֶיהָ בְּמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת. יוֹם אֶחָד, כְּאֲשֶׁר עָלָה זֵכֶר אָבִיו עַל לִבּוֹ - הָיָה זֶה יוֹם הַשָּׁנָה לְפְטִירָתוֹ - עָלָה בּוֹ הִסּוּס קָטָן. הַלַּיְלָה הָיָה קַר בְּמֻיָּחָד, וְרוּחוֹת קָרוֹת נָשְׁבוּ בֵּין הַבָּתִּים הָעַתִּיקִים. הָרִידְבָ"ז, שֶׁזִּקְנָתוֹ נִכְּרָה בּוֹ, חָשַׁב לְעַצְמוֹ: "אוּלַי הַפַּעַם אֲוַתֵּר עַל הַהֲלִיכָה לְבֵית הַכְּנֶסֶת לוֹמַר קַדִּישׁ? בְּוַדַּאי



לֹא יִתְקַבֵּץ מִנְיָן כָּזֶה בְּמֶזֶג אֲוִיר שֶׁכְּזֶה. בְּוַדַּאי יִמְחַל לִי אָבִי..."

הַמַּחֲשָׁבָה הַזּוֹ, לְמֵרוֹת הַהֶגְיוֹן שֶׁהָיָה בָּהּ, הִרְעִידָה אֶת נַפְשׁוֹ. בְּפִתְאוֹמִיּוּת תָּפַס אֶת מְעִילוֹ וְרָץ בְּכָל כּוֹחוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, רַגְלָיו כְּבֵדוֹת מִגִּיל וַעֲיֵפוּת אַךְ רוּחוֹ בּוֹעֶרֶת. בְּהַגִּיעוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת מָצָא אֶת עַצְמוֹ הָרִאשׁוֹן שֶׁהִגִּיעַ, וְאָכֵן בְּקֹשִׁי רַב נוֹצַר הַמִּנְיָן.

כַּאֲשֶׁר עָמַד לְיַד הָעַמּוּד, לִבּוֹ הֵחֵל לִפְרֹץ בְּדְמָעוֹת כְּנָהָר. הוּא לֹא הִצְלִיחַ לְהַתְחִיל בַּתְּפִלָּה. הָאֲנָשִׁים שֶׁסָּבְבוּ אוֹתוֹ הִבִּיטוּ בִּפְלִיאָה וְאָמְרוּ: "רַבֵּנוּ, אֲבִיכֶם כְּבָר נִפְטַר לִפְנֵי חֲמִשִּׁים שָׁנָה! אַתֶּם בְּעַצְמְכֶם כְּבָר בְּגִיל זְקֵנָה, מַדּוּעַ אַתֶּם בּוֹכִים כָּל כָּךְ?"

הָרִידְבָ"ז, עֵינָיו מְלֵאוֹת דְּמָעוֹת, הִפְנָה אֶת מַבָּטוֹ אֲלֵיהֶם וְהֵשִׁיב בְּקוֹל נִרְגָּשׁ: "הַיּוֹדְעִים אַתֶּם מַדּוּעַ אֲנִי בּוֹכֶה?" וְאָז פָּנָה אֲלֵיהֶם וְדָרַשׁ בִּפְנֵיהֶם בִּרְעָדָה: "כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי יֶלֶד קָטָן, אָבִי הָיָה בּוֹנֶה תַּנּוּרִים לַבָּתִּים. תַּנּוּרִים אֵלּוּ הָיוּ מְקוֹר הַחֻמּוּם הַיָּחִיד בִּימֵי הַחֹרֶף הַקָּרִים. פַּעַם שָׁמַעְתִּי אֶת אָבִי אוֹמֵר לְאִמִּי: "יַעֲקֹב דָּוִד שֶׁלָּנוּ יָכוֹל לִהְיוֹת תַּלְמִיד חָכָם גָּדוֹל. עָלֵינוּ לִמְצֹא עֲבוּרוֹ אֶת הַמְּלַמֵּד הַיָּקָר בְּיוֹתֵר, וְלֹא מִשֻּׁנָּה מָה הַמְּחִיר", וְכָךְ

סִיפּוּר לְשַׁבָּת

אָבִי, שֶׁנֶּאֱבָק לְכָלְכֵּל אֶת מִשְׁפַּחְתֵּנוּ, שָׂכַר עֲבוּרִי מְלַמֵּד מְיֻחָד, וְשִׁלֵּם לוֹ רוּבֵּל לְחֹדֶשׁ - הוֹן עָתָק בַּיָּמִים הַהֵם.

אַךְ בְּדִיּוּק אָז הֶחֱלָה שְׁבִיתָה בְּבָתֵּי הַחֲרֹשֶׁת לִלְבֵנִים, וּלְאַבָּא לֹא הָיְתָה עֲבוֹדָה. בְּמֶשֶׁךְ שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים הוּא לֹא הִצְלִיחַ לְשַׁלֵּם לַמְּלַמֵּד. יוֹם אֶחָד שָׁלַח הַמְּלַמֵּד פֶּתֶק בְּיָדַי שֶׁבּוֹ כָּתַב: "לֹא אוּכַל לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד אֶת בְּנְךָ, אֵינִי יָכוֹל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד לְלֹא הַתַּשְׁלוּם", הוֹרַי נִבְהֲלוּ מְאוֹד. מַה יִהְיֶה עָלַי? אֵיךְ יַצְלִיחוּ לְהַבְטִיחַ אֶת לִמּוּדַי?.

אַבָּא יָצָא אֶל הֶרְחוֹב, עֵינָיו מְלֵאוֹת דְּמָעוֹת. הִתְחַנֵּן לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עָזְרֵנִי נָא, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁבְּנִי יִהְיֶה תַּלְמִיד חָכָם!" וְכָךְ שָׁפַךְ תְּפִלּוֹת חַמּוֹת מִלִּבּוֹ הַשָּׁבוּר בֶּאֱמוּנָה וּבִתְקָוָה לִישׁוּעַת ה'.

וְהִנֵּה פָּנָה אֵלָיו יְהוּדִי עָשִׁיר וְשָׁאַל: "הַאִם אַתָּה יוֹדֵעַ לִבְנוֹת תַּנּוּרִים? אֲנִי בּוֹנֶה בַּיִת לִבְנִי וְזָקוּק לַתַּנּוּר", אַבָּא עָנָה "אֲנִי אָכֵן מִתְעַסֵּק בָּזֶה, אֲבָל אֵין לִי לְבֵנִים", הֶעָשִׁיר אָמַר: 'תִּמְצָא כְּבָר לְבֵנִים, אֲשַׁלֵּם לְךָ שִׁשָּׁה רוּבָּלִים אִם תִּבְנֶה אֶת הַתַּנּוּר".

אָבִי רָץ לַבַּיִת וְסִפֵּר לְאִמִּי. בְּלֵב מָסוּר הֵם הֶחְלִיטוּ לְפָרֵק אֶת הַתַּנּוּר שֶׁלָּנוּ בַּבַּיִת, לְקַחַת אֶת הַלְּבֵנִים וְלִבְנוֹת לְעָשִׁיר אֶת הַתַּנּוּר. וְכָךְ הָיָה. אָבִי קִבֵּל שִׁשָּׁה רוּבָּלִים, מֹהַר לַמְּלַמֵּד וְנָתַן לוֹ שְׁלוֹשָׁה רוּבָּלִים עַל הֶעָבָר וּשְׁלוֹשָׁה עַל הֶעָתִיד. כָּל הַחֹרֶף קָפְאוּ אָבִי, אִמִּי, וְאַחַי. הֵם כִּסּוּ עַצְמָם בִּסְמַרְטוּטִים יְשָׁנִים, הָעִקָּר שֶׁאֲנִי אוּכַל לִלְמֹד."

קוֹלוֹ שֶׁל הָרִידְבָ"ז נִסְדַּק מִבֶּכִי עַז: "וְהַיּוֹם, רַבּוֹתַי, חָשַׁבְתִּי לְרַגֵּעַ לְהִשָּׁאֵר בַּבַּיִת בִּגְלַל הַקֹּר! אַבָּא שֶׁלִּי הִקְרִיב אֶת כָּל שֶׁהָיָה לוֹ, הוּא וְאִמָּא וְאַחַי קָפְאוּ מִקֹּר כְּדֵי שֶׁאֶגְדַּל בַּתּוֹרָה, וַאֲנִי הֶעָזְתִּי לְחַשֵּׁב לֹא לָצֵאת לְבֵית הַכְּנֶסֶת לוֹמַר קַדִּישׁ עָלָיו?!" (אֲשֶׁר בְּנַחַל חִתשנ"ג)

•

לְהַשְׁלָמַת הַחִזּוּק מִמַּעֲשֶׂה נוֹרָא זֶה, נָבִיא קָטָע מַתְאִים מִמִּכְתָּבוֹ שֶׁל מוֹרֵנוּ שְׁלִיטָ"א (אֲשֵׁיב לְאִישׁ, יוֹם ו' עֵקֶב תשפ"ד):

"הַמַּבָּט שֶׁלְּךָ צָרִיךְ לִהְיוֹת עַל הַהוֹרִים שֶׁלְּךָ כְּמוֹ עַל "חֵפֶץ שֶׁל מִצְוָה", לֹא פָּחוֹת מִצִּיצִית וּתְפִלִּין וְסֻכָּה וּשְׁאָר כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, הֵם הֵבִיאוּ אוֹתְךָ לָזֶה הָעוֹלָם, וְאַתָּה מְחֻיָּב בְּכִבּוּדָם מֻחְלָט צִוּוּי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, לֹא מֻחְלָט שׁוּם רָמָה שֶׁלָּהֶם בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹות, תִּזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁבִּלְעֲדֵיהֶם לֹא הָיִיתָ מַגִּיעַ לָזֶה הָעוֹלָם וְלֹא הָיִיתָ זוֹכֶה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה וְלִמְצֹא אֶת דַּרְכְּךָ הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים, נִמְצָא שֶׁהֵם נַעֲשׂוּ כִּשְׁלוּחִים לִדְבַר מִצְוָה לְקָרֵב אוֹתְךָ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא".

לְמַעֲשֶׂה!

הַיּוֹם!

הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹקֶיךָ מְצַוְּךָ
לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה

// לֹא יַחְשֹׁב מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ

זֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם **שֶׁלֹּא יָשִׂים לִנְגֶד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם**, הֵן בְּעֵסֶק פַּרְנָסָה וְהִצְטָרְכוּתוֹ צָרִיךְ שֶׁלֹּא יַחְשֹׁב מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ כַּמּוּבָא בַּסְּפָרִים, וְכֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ לֹא יָשִׂים לִנְגֶד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַשָּׁעָה.

כִּי כְּשֶׁרוֹצִין לִכְנֹס בַּעֲבוֹדַת ה', נִדְמֶה לְהָאָדָם כְּאִלּוּ הוּא מַשָּׂא כָּבֵד, וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לִשָּׂא מַשָּׂא כָּבֵד כָּזֶה, אֲבָל כְּשֶׁמַּחְשֹׁב שֶׁאֵין לוֹ רַק אוֹתוֹ הַיּוֹם, **לֹא יִהְיֶה לוֹ מַשָּׂא כְּלָל**.

// אֵין לָאָדָם כִּי אִם הַיּוֹם

גַּם **שֶׁלֹּא יִדְחֶה אֶת עַצְמוֹ מִיּוֹם לְיוֹם לֵאמֹר "מָחָר אַתְחִיל", "מָחָר אֶתְפַּלֵּל בְּכַוָּנָה וּבְכֹחַ כָּרָאוּי"**, וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה בִּשְׁאָר הָעֲבוֹדוֹת, כִּי אֵין לָאָדָם בְּעוֹלָמוֹ כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַשָּׁעָה שֶׁעוֹמֵד בּוֹ. כִּי יוֹם הַמָּחָרָת הוּא עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי, הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִּשְׁמָעוּ, הַיּוֹם דַּיְקָא, וְהָבֵן.

(לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א סִימָן רע"ב)

כאן ישלך את ההצעות
להאיר!
לאור
הרחבת
מערך
ההדפסה
וההפצה:
קבלו עד לדלת ביתכם, כמות עלוני "בהיכלו" להפצה
האירו את סביבתכם!
להצטרפות: 053-2259191

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: BRESLEV.SHELY@GMAIL.COM

להשתתפות בזכות הגדולה בהדפסת והפצת הגיליון

בהעברה בנקאית: ע"ש "ידידי עיר ברסלב"

בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437

בנדרים פלוס: קופת "ידידי עיר ברסלב"

לציין בהערה: עבור גיליון בהיכלו